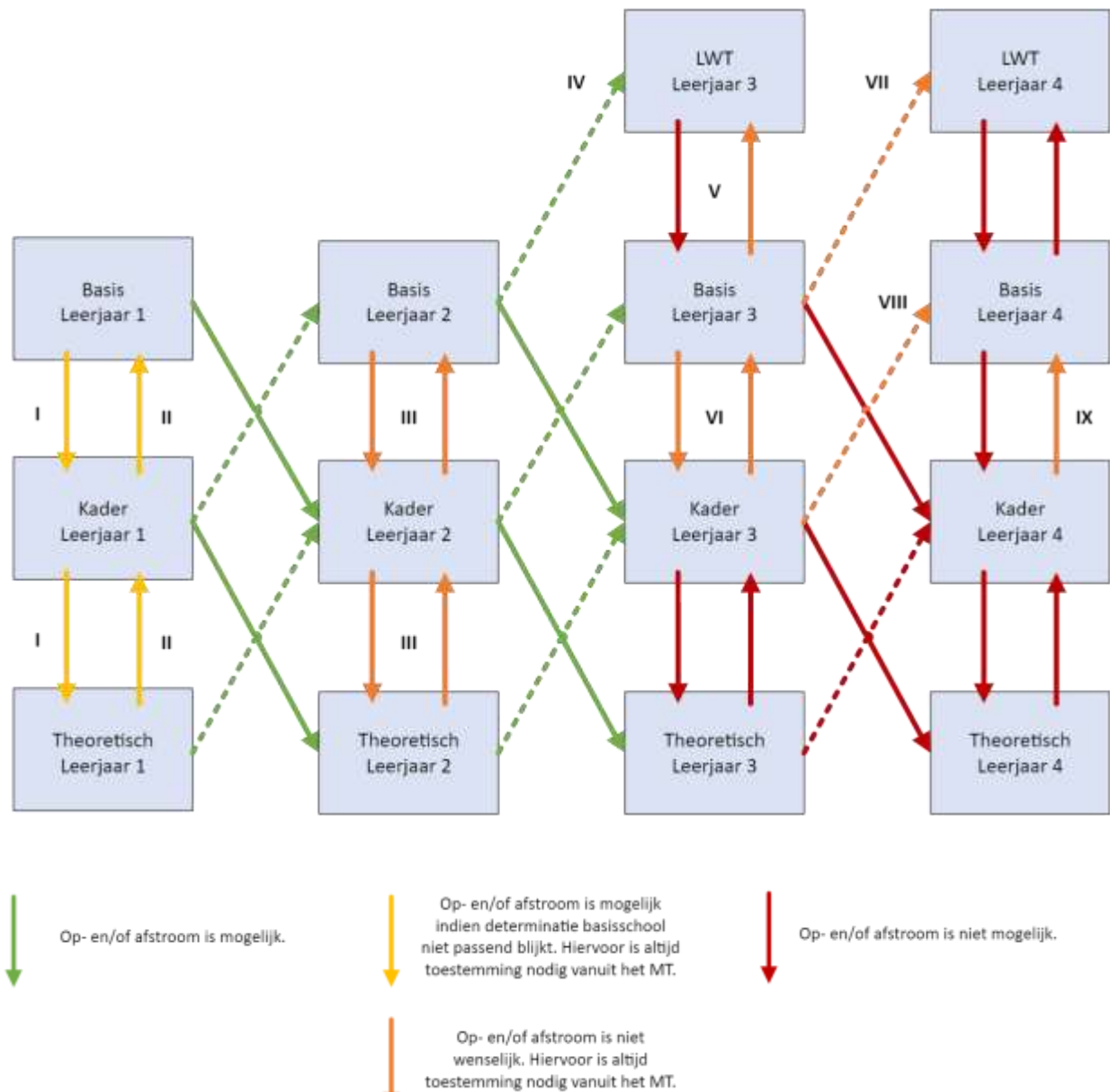

Op- en afstroom protocol 2026 – 2027

1. Mogelijkheden

Alle mogelijkheden voor op- en afstroom binnen Nuenens College staan visueel weergegeven in de onderstaande figuur.

Figuur 1: Op- en afstroommogelijkheden

Toelichting

- (1) Indien blijkt dat het basisschooladvies niet passend is en de leerling voldoet aan de opstroomeisen, is een tussentijdse opstroom mogelijk. Hiervoor is toestemming nodig van het managementteam (MT).
- (2) Indien blijkt dat het basisschooladvies niet passend is en de leerling niet voldoet aan de eisen die vanuit de gevolgde leerweg gesteld worden, is een tussentijdse afstroom mogelijk. Hiervoor is toestemming nodig van het MT.
- (3) In de laatste periode van leerjaar 1 bepalen we per leerling of hij/zij op het juiste niveau onderwijs geniet. Een tussentijdse op- of afstroom in leerjaar 2 is in principe daardoor niet aan de orde. Alleen in specifieke situaties waarin maatwerk verricht moet worden, kan het MT toestemming verlenen voor op- of afstroom.
- (4) Nuenens College vindt het belangrijk dat leerlingen grip hebben op hun ontwikkeling. Leerlingen mogen keuzes maken die aansluiten bij hun interesses, zodat zij actief kunnen leren zowel in het schoolgebouw als daarbuiten. Sommige leerlingen hebben moeite om tijdens de theoretische vakken tot leren te komen. Dit kan bijvoorbeeld te maken hebben met leerproblematiek, het concentratievermogen of de leerstrategie. Door leerlingen op een meer praktijkgerichte manier tot leren te laten komen, kunnen zij alsnog een vmbo-basis diploma halen. Voor deze leerlingen is het Leerwerktraject, dat start in leerjaar 3. Het doel is dat leerlingen naast hun vmbo-basisdiploma halen ook beroepsgerichte vaardigheden ontwikkelen, zodat zij met een goede voorbereiding kunnen starten op een (praktijkgerichte/ bbl) mbo-opleiding (niveau 2).
- (5) Indien een tussentijdse overstap naar het derde jaar van het leerwerktraject in het belang is van de ontwikkeling van de leerling, is deze optie tot aan de herfstvakantie bespreekbaar. Een eventuele overstap is onder andere afhankelijk van een juiste en zorgvuldige onderbouw en de organisatorische mogelijkheden.
- (6) Indien blijkt dat het schooladvies niet passend is bij een leerling die instroomt vanuit een andere school en voldoet aan de opstroomeisen of niet voldoet aan de eisen die vanuit de gevolgde leerweg gesteld worden, is een tussentijdse opstroom of afstroom mogelijk. Hiervoor is toestemming nodig van het MT. Voor overige leerlingen is een tussentijdse op- of afstroom niet mogelijk.
- (7) Wanneer eind leerjaar drie het vermoeden bestaat dat het voor de ontwikkeling van de leerling het volgen van het leerwerktraject passender is, bestaat de mogelijkheid tot deze overstap. Hierbij is het voorwaardelijk dat het organisatorisch- en cijfermatig mogelijk is.
- (8) Indien aan het eind van leerjaar 3 niveau vmbo-k blijkt dat een leerling niet voldoet aan de bevorderingseisen én het in 't belang van de leerling niet wenselijk is dat hij doubleert, is afstroom naar leerjaar 4 niveau vmbo-b bespreekbaar. Hiervoor is toestemming nodig van het MT.
- (9) Indien tijdens leerjaar 4 niveau vmbo-k blijkt dat de kans op het behalen van een diploma op dit niveau niet reëel is, is een afstroom naar leerjaar 4 niveau vmbo-b bespreekbaar. Hiervoor is toestemming nodig van het MT.

2. Opstroom

2.1. Aan het eind van het schooljaar

Wanneer een leerling goed presteert in de leerweg waarin hij onderwijs geniet, bestaat er de mogelijkheid om aan het eind van het schooljaar op te stromen. Om te bepalen of een leerling hiervoor in aanmerking komt, volgen wij als school het onderstaande stappenplan:

Stap 1. Tijdens een oudergesprek tussen ouder, mentor en de leerling wordt door mentor of ouder de mogelijkheid tot opstroom besproken.

Stap 2. De mentor maakt een inschatting of de wens tot opstroom reëel is. Hiervoor bekijkt hij de afgeronde jaarcijfers van de desbetreffende leerling, de resultaten van de Diatoets en zet deze af tegen de onderstaande geldende regel:

- Leerjaar 1: er minimaal 60 punten behaald zijn voor de vakken Nederlands, Engels, wiskunde, mens & maatschappij, mens & natuur, kunst & cultuur, drama en vorm & media.
- Leerjaar 2: er minimaal 68 punten behaald zijn voor de vakken Nederlands, Engels, Duits, wiskunde, mens & maatschappij, mens & natuur, kunst & cultuur, muziek en vorm & media.

Als de leerling voldoet aan de bovengenoemde eisen, wordt er doorgeschakeld naar stap 3. Wanneer de leerling niet voldoet aan de gestelde eisen en het vermoeden bestaat dat deze voortkomen uit onderpresteren, wordt het OT betrokken. Het OT verricht dan een dossieranalyse waarbij gekeken wordt naar de CITO-resultaten, diagnostisch onderzoek en de basisschoolgegevens. Als uit de dossieranalyse blijkt dat er sprake kan zijn van onderprestatie, wordt er ook doorgeschakeld naar stap 3.

Stap 3. De mentor raadpleegt de docenten die lesgeven aan de leerling. Dit vindt uiterlijk eind januari plaats en tevens niet veel eerder dan dit moment. De mentor haalt het standpunt van de docenten op met betrekking tot de wens tot opstroom van de leerling. Indien meer dan 60% van de geraadpleegde docenten een positief advies geeft, start de verkenning tot opstroom officieel.

Stap 4. De leerling maakt bij voorkeur in de periode februari en maart van dat leerjaar voor drie vakken geselecteerd werk op het gewenste hogere leerniveau. Dit betreft altijd het vak Nederlands. Daarnaast worden er twee vakken gekozen door de betrokken manager onderwijs in samenspraak met de mentor(en). Hierbij wordt rekening gehouden met het gewenste vakkenpakket van de leerling. Deze lesstof wordt tevens afgetoetst op het gewenste hogere leerniveau. Per vak worden twee proefwerken afgenomen. De leerling blijft onderwijs volgen binnen zijn eigen klas. Dit vereist een extra inspanning van de leerling.

Stap 5. Tijdens de overgangsvergadering wordt de leerling besproken. Hierbij wordt gekeken naar de zes behaalde cijfers (zie stap 4) op het gewenste hogere niveau. Om te bepalen of de leerling mag opstroom, wordt de volgende regeling gebruikt:

Het gemiddelde van alle zes gemaakte toetsen moet minimaal een 5,5 zijn, waarbij elk cijfer niet lager dan een 4,5 mag zijn en er niet meer dan twee onvoldoendes behaald zijn.

Als de leerling voldoet aan de gestelde opstroomeisen (genoemd onder stap 2 en stap 5), wordt dit na afloop van de overgangsvergadering kenbaar gemaakt aan de leerling en ouder(s)/verzorger(s). In het geval dat de leerling niet voldoet aan de gestelde opstroomeisen, is opstroom in principe niet mogelijk tenzij het MT anders beslist.

Indien de bovenstaande procedure niet (volledig) is gevolgd en de leerling toch wil opstromen, maakt de mentor dit bekend tijdens de overgangsvergadering. Eerst wordt nagegaan of de leerling voldoet aan de eisen zoals vermeld in stap 2. Als de leerling aan deze eisen voldoet, besluit de betreffende onderwijsmanager om het verzoek van de leerling voor opstrooming in stemming te brengen. De onderwijsmanager wijst het verzoek alleen af als het organisatorisch niet meer mogelijk is om de leerling in een hogere klas te plaatsen. Het docententeam stemt over het voorstel volgens de regels beschreven in procedure 3.5 overgangsvergadering. Daarbij geldt een aanvullende regel: de leerling mag alleen opstromen als minimaal 75% (afgerond naar beneden) van de aanwezige stemgerechtigde vakdocenten positief oordeelt.

2.2. Tijdens het schooljaar

Wanneer het bevorderlijk is voor het welzijn van de leerling, is tussentijds opstromen mogelijk tot en met uiterlijk de maand december van het betreffende schooljaar indien:

1. In leerjaar 1 blijkt dat een leerling goed presteert in de leerweg waarin hij onderwijs geniet en er het vermoeden bestaat dat een leerling niet op het juiste niveau onderwijs volgt.
2. In leerjaar 2 óf 3 blijkt dat een leerling die is ingestroomd vanuit een andere school goed presteert in de leerweg waarin hij onderwijs geniet en er het vermoeden bestaat dat een leerling niet op het juiste niveau onderwijs volgt.
3. Er organisatorisch ruimte is tot opstroom.

Het onderstaande stappenplan is hierin leidend.

Stap 1. Tijdens een oudergesprek tussen ouder, mentor en de leerling wordt door mentor of ouder de mogelijkheid tot opstromen besproken. Dit oudergesprek vindt uiterlijk eind november plaats.

Stap 2. De mentor maakt een inschatting of de wens tot opstromen reëel is. Hiervoor bekijkt hij de gemiddelde cijfers van de des betreffende leerling en zet deze af tegen de overgangsnormen die gelden. Ook wordt door het OT gekeken naar de resultaten die behaald zijn op de CITO-0 en de basisschoolgegevens van de leerling. Als de leerling naar mening van de mentor en het OT voldoende capaciteiten heeft om tussentijds op te stromen, wordt er doorgeschakeld naar stap 3.

Stap 3. De mentor maakt de onderbouwing tot opstromen kenbaar bij de manager onderwijs. Gezamenlijk wordt gekeken of het organisatorisch mogelijk is dat de leerling opstroomt. Indien er geen organisatorische belemmeringen zijn, wordt er doorgeschakeld naar stap 4.

Stap 4. De mentor raadpleegt de docenten die lesgeven aan de leerling. Dit is tweemaal per schooljaar mogelijk: vlak voor de herfst- of kerstvakantie. De mentor informeert de docenten over de wens tot tussentijds opstromen van de leerling en raadpleegt hen naar hun standpunt hierin. Indien meer dan 75% van de bevroegde docenten een positief advies geeft, mag de leerling opstromen naar het gewenste niveau. In het geval dat de leerling niet voldoet aan de gestelde opstroomeisen, is opstromen in principe niet mogelijk tenzij het MT anders beslist.

Bij tussentijdse opstroom vervallen alle in het lopende schooljaar behaalde cijfers. De leerling start op het nieuwe niveau met een lege cijferlijst. Resultaten behaald op het eerdere niveau worden niet herberekend of meegenomen bij de bevordering. De beoordeling vindt uitsluitend plaats op basis van resultaten die zijn behaald na plaatsing op het nieuwe niveau.

3. Afstroom

3.1. Aan het eind van het schooljaar

Wanneer een vmbo-k leerling aan het eind van leerjaar 3 afstroomt naar leerjaar 4 vmbo-b, heeft dit invloed op de eerder behaalde resultaten in leerjaar 3. In de bovenbouw is er immers sprake van een programma van toetsing en afsluiting (PTA) waaraan voldaan moet worden.

Indien een leerling afstroomt van leerjaar 3 vmbo-k naar leerjaar 4 vmbo-b, wordt geïnventariseerd in hoeverre de al gemaakte toetsen de PTA-onderdelen van de basisberoepsgerichte leerweg afdekken. Toetsen die gemaakt zijn op vmbo-k niveau en overeenkomen qua inhoud met het vmbo-b niveau, worden opnieuw beoordeeld met de correctiecriteria die geldt voor vmbo-b. Hierop kan een omrekenformule toegepast worden (cijfer oud $\times 0,8 + 2$ = cijfer nieuw). PTA-onderdelen die niet afgedekt zijn of niet opnieuw zijn te beoordelen, worden alsnog (opnieuw) getoetst op vmbo-b niveau. Hiervoor worden er afspraken gemaakt met de leerling.

Indien een leerling eind leerjaar 1 of 2 afstroomt, heeft dit geen verdere gevolgen voor eerder behaalde resultaten. In het nieuwe leerjaar start de leerling opnieuw.

3.2. Tijdens het schooljaar

Wanneer het bevorderlijk is voor het welzijn van de leerling, is tussentijds afstromen mogelijk tot en met uiterlijk de maand december van het betreffende schooljaar indien:

1. In leerjaar 1 blijkt dat een leerling onder het verwachte niveau presteert in de leerweg waarin hij onderwijs geniet en er het vermoeden bestaat dat een leerling niet op het juiste niveau onderwijs volgt.
2. In leerjaar 2 of 3 blijkt dat een leerling die is ingestroomd vanuit een andere school onder het verwachte niveau presteert in de leerweg waarin hij onderwijs geniet en er het vermoeden bestaat dat een leerling niet op het juiste niveau onderwijs volgt.
3. Ouders en leerling uiterlijk voor het einde van de maand november schriftelijk en onderbouwd hun wens tot afstromen doorgeven aan de manager onderwijs.
4. Er organisatorisch ruimte is tot afstroom.

Het onderstaande stappenplan is hierin leidend.

Stap 1. Tijdens een oudergesprek tussen ouder, mentor en de leerling wordt door mentor of ouder de mogelijkheid tot afstromen besproken. Dit oudergesprek vindt uiterlijk in de maand november plaats. Indien ouders aangeven voorstander te zijn van afstromen, wordt doorgeschakeld naar stap 2.

Stap 2. De mentor maakt samen met het OT een inschatting of afstromen wenselijk is. Hiervoor bekijken ze het leerlingdossier en/of de onderbouwing van ouders. Als afstromen in het belang van de leerling is, wordt er doorgeschakeld naar stap 3.

Stap 3. De onderbouwing tot afstromen wordt besproken met de manager onderwijs. Bij akkoord wordt de afstroming geformaliseerd.

Wanneer de leerling afstroomt in leerjaar 1 of 2, worden reeds behaalde cijfers niet meegenomen naar het nieuwe leerniveau. De leerling start dan met een blanco lijst. Gemist werk hoeft dan niet ingehaald te worden.

Indien een leerling afstroomt van leerjaar 3 vmbo-k naar leerjaar 3 vmbo-b, wordt geïnventariseerd in hoeverre de al gemaakte toetsen de PTA-onderdelen van de basisberoepsgerichte leerweg afdekken. Toetsen die gemaakt zijn op vmbo-k niveau en overeenkomen qua inhoud met het vmbo-b niveau, worden opnieuw beoordeeld met de correctiecriteria die geldt voor vmbo-b. Hierop kan een omrekenformule toegepast worden (cijfer oud $\times 0,8 + 2$ = cijfer nieuw). PTA-onderdelen die niet afgedekt zijn of niet opnieuw zijn te beoordelen, worden alsnog (opnieuw) getoetst op vmbo-b niveau. Hiervoor worden er afspraken gemaakt met de leerling.

4 Leerwerktraject

Nuenens College vindt het belangrijk dat leerlingen grip hebben op hun ontwikkeling. Leerlingen mogen keuzes maken die aansluiten bij hun interesses, zodat zij actief kunnen leren zowel in het schoolgebouw als daarbuiten. Sommige leerlingen hebben moeite om tijdens de theoretische vakken tot leren te komen. Dit kan bijvoorbeeld te maken hebben met leerproblematiek, het concentratievermogen of de leerstrategie. Door leerlingen op een meer praktijkgerichte manier tot leren te laten komen, kunnen zij alsnog een vmbo-basis diploma halen. Voor deze leerlingen is het Leerwerktraject, dat start in leerjaar 3.

Het doel is dat leerlingen naast hun vmbo-basisdiploma halen ook beroepsgerichte vaardigheden ontwikkelen, zodat zij met een goede voorbereiding kunnen starten op een (praktijkgerichte/ bbl) mbo-opleiding (niveau 2).

4.1. Overgang leerjaar 2 naar leerjaar 3 LWT

In leerjaar 2 signaleren en observeren wij bewuster leerlingen die gebaad kunnen zijn bij het volgen van een leerwerktraject in leerjaar 3. Mentoren pakken dit op vanuit hun rol en betrekken hierbij het ondersteuningsteam, waarbij mogelijke leerlingen worden besproken tijdens het BIG-klein. Deze observaties en signaleringen vinden plaats in de maanden september tot en met december. Ook ouders kunnen deze wens bespreekbaar maken tijdens de ouderavond. In januari bespreekt het ondersteuningsteam uitgebreid de mogelijke kandidaten voor het leerwerktraject.

In de maanden februari en maart worden de kandidaten geobserveerd. Ook worden de ouders en de leerling geïnformeerd over de inhoud van het leerwerktraject. Hierin wordt ingegaan op de mogelijkheden en beperkingen van dit traject. Indien ouders akkoord zijn met het te volgen traject, tekenen zij een akkoordverklaring. Eind april is de uiterste aanmelddatum voor het leerwerktraject.

Wanneer ouders akkoord hebben gegeven, volgt er eerst een proefweek. In deze proefweek vinden er op meerdere dagen interne stages plaats. Ook worden er op meerdere momenten feedbackgesprekken gevoerd met de kandidaten. De proefweek staat gepland voor de maand mei. Na de proefwerkweek wordt besloten over de definitieve toelating. Ouders en leerling ontvangen een toelatingsbrief met verdere toelichting over de verloop van de opstart.

De docenten die het leerwerktraject begeleiden, helpen bij het matchen van leerlingen aan stageplaatsen. Dit gebeurt in de maanden juni en juli.

4.2. Overgang leerjaar 3 basis- of kader naar leerjaar 4 LWT

Wanneer eind leerjaar drie blijkt dat het voor de ontwikkeling of het welzijn van de leerling beter is om een overstap te maken naar het leerwerktraject, dan is deze optie een mogelijkheid. Dit is wel afhankelijk van de behaalde cijfers en de organisatorische mogelijkheden. Mentor

gaat hierover samen met het ondersteuningsteam, de leerling en zijn of haar ouders/verzorgers het gesprek aan.

4.3. Tussentijdse overgang leerjaar 3 basis- of kader naar leerjaar 3 LWT

Een tussentijdse overgang van leerjaar 3 basis- of kader naar het derde jaar van het leerwerktraject is een mogelijkheid. Het is hierbij van belang dat de overstap rond de herfstvakantie plaatsvindt.